

DE POSTRIJDER

Abonnement

Binnen de stad, 7 fr. per jaar. Buiten de stad, 8 fr. Een blad afzonderlijk 25 centimen.

DER PROVINCIE LIMBURG.

Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad. De Postrijder verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en zaterdags.

TONGEREN, DEN 14 JANUARI.

Valse beschuldiging.

De liberale gazetien hebben weer eene gelegenheid gevonden om tegen het katholiek onderwijs nittewallen; ze geuzen wrijven zich de handen en verbeelden zich reeds eenen Broeder voor het gerecht te zien staan en hem te zien veroordeelen.

In hun laatste nummer bevatten de Flandre liberale en het Volksblad beiden een verhaal van een feit van mishandelingen, dat maandag zou plaats gehad hebben in de katholieke school der Goudstraat, bestuurd door de broeders, te Gent.

Volgens het Volksblad, doerster verspreider van het nieuws, heeft een leerling, met name Janssens, oud 9 jaren, omdat hij met de marbollen speelde in de school niet wilde gaan, van eenen broeder van het gesticht zulken hevigen slag op het hoofd gekregen, dat hij tegen eenen muur botste en minstens een kwart uurs geweldig uit den neus heeft gebloed.

Volgens de Flandre, was 't rond 1 ure namiddag, toen een twist, veroorzaakt door het spel, tusschen de leerlingen oprees. Een hunner ging zich bij den broeder beklaagen, die zich in eene der klassen bevond. Deze kwam aanstonds beneden en ging recht op den leerling af die hem aangegeven werd (t was de kleine Janssens).

De waarheid is dat er zoals de Flandre zegt, maandag, rond 1 uur namiddag, twist ontstond tusschen de leerlingen. De twisters bevonden zich in de trapzaal aan den ingang der school, en de kleine Janssens werd door twee zijner medeleerlingen geslagen dat hij bloedde. Men liep den Broeder verwittigen, die zich boven in de klassen bevond, en die aanstond naar beneden kwam, doch in plaats van recht naar den kleinen Janssens te gaan, van op den trap riep, dat al de kinderen moesten boven komen.

Den broeder ziende, wilde de knaap niet alleen zich mijden, maar hij nam de vlucht en werd door den broeder niet achtervolgd, noch aangeraakt. Buiten gekomen, 't is te zeggen ten einde den langen gang die van den koer naar de straat geleid, ontmoette de kleine inderdaad, op den openbaren weg, den genaamde V., en den meiser, waarvan de Flandre spreekt.

Ziedaar na de gansche zaak. Een eenvoudig verhaal van de wezenlijkheid der feiten zal voldoende zijn om de valse beschuldiging te verpletteren, welke de geuzenbladen zoo onbeheendig hebben aangeeflanst, dat zij met hunne wederzijdsche leugens malkander aan de galg klappen.

Wat het rechtelijk onderzoek betreft wij zullen er gerust den nitslag van afwachten, wel wetende dat de feiten zoo zijn als wij ze voorstellen en niet anders.

Niemand gedwongen soldaat.

De Maatschappij te Antwerpen ingericht om tot de afschaffing van den gedwongen dienst te geraken, doet den volgende oproep:

MEDEBURGERS! Zeker hebt Gij wel eens op de muren der Stad,

Niemand gedwongen soldaat gezien. Gij hebt U mogelijk afgevraagd wat dit beteekent, of zoo Gij het wist, den wensch geuit, tot de afschaffing van den gedwongen Soldatendienst te komen, zonder nochtans ooit iets gedaan te hebben, om dien wensch te zien verwezenlijken.

U met het Niemand gedwongen Soldaat nader bekend en de wenschers tot werkers maken, is het doel van dit opstel.

De menschen verloting of Conscriptie is wel de barbaarste en schandigste instelling die bestaat. Het Volk, meest altijd zoo juist in zijne oordeel- velling, heeft de loting bestempeld, met den naam van bloedwet. Die bloedwet is een last, welke gedwee gedragen wordt, daar men algemeen denkt dat hij altoos bestaan heeft. Doch dit is niet.

Gustaaf Adolf van Zweden, was de eerste welke de gedwongene lichteing bevoel; de Conventie van Frankrijk volgde dit stelsel na. Napoleon behield en bracht het ten oozten in gebruik.

Die vreedme inrichting, bij het begin dezer eeuw, door den grooten dwingeland hier met geweld ingeplant, wordt nog jaarlijks met het beste bloed der natie gemest. En wij zouden dit overblijfsel der uitheemsche heerschappij nog langer dulden?

Neen, alles dient aangewend te worden om die onvaderlandsche instelling te verdelgen. De stichters van den Belgischen Staat, waren zoo zeer doordrongen, van al het hatelijke der loting, dat zij dezelve niet dorsten in de Grondwet lusschen, als middel om het leger samen te stellen. Inderdaad, Art. 118 der grondwet luidt: De wijze van aanverving voor het leger zal door eene wet bepaald worden.

Hadden nu de Congress-mannen, geen beter, geen vrijzinniger middel van leger inrichting gekend dan dit der loting, zoo hadden zij de Conscriptie wel in de grondwet geplaatst. Doch, wel wetende dat België vooral behoefte had aan vrijwerkers en voortbrengers, dachten zij het voorzigtig de wijze van legeroforming door eene bijzondere wet te bepalen, om die te kunnen vernietigen, zodra het aangenomen stelsel blijkte ongepast te zijn.

Een vijftigjarige ondervinding heeft ten volle bewezen, dat, niet alleen het stelsel onrechtveerdig en slecht is, maar het daarboven onvermijdelijk het land tot den afgrond leidt. Onrechtveerdig zeggen wij; ja, wraakroepend. In onze grondwet staat, Alle helgen zijn gelijk voor de wet; schoone gelijkheid, die den rijke, mits eene somme gelds, vrijmaakt van allen militairen dwang; terwijl ze den mingevoerde, den stem, het kapitaal van den arme, ongenadig inflit.

Slecht, door slecht; mits het juist de werkers zijn die handel nijverheid en landbouw onttrokken worden. Ha! hooren wij de militaristen roepen. Wij ook willen de gelijkheid. Alteman Soldaat! Dit schijnt inderdaad rechtveerdig. Maar zullen er dan mindere handen aan den arbeid ontbreken?

Zal het kwaad dan minder kwaad zijn omdat het algemeen wordt? Alteman Soldaat! is de draak, die ons verslinden zal.

Alteman Soldaat! dan verzwaren nogmaals de lasten en blijven de akkers braak en fabrieken stil

liggen. Ja, dan kunnen de verarmde familien, naar de nieuwe wereld een plekje gronds gaan zoeken, waar hunnen arbeid beter vergeld en hunne vrijheid meer geerbidigd wordt.

Voor goed zal dan de vreedmeling, die aan onze wetten ontsaapt, hier meester spelen. Hij, die den soldatendienst ten zijnen ontvlucht, zal hier ongestoord koophandel en nijverheid kunnen beoefenen, terwijl onze zonen onder het sabelheer zullen zuchten.

Tegenover die willekeurige stelsels, stellen wij het eenig rechtveerdig, waardig van een vrij volk: HET VRIJWILLIG LEGER.

Ja, SOLDAAT WIE WIL? NIEMAND GEDWONGEN SOLDAAT!

Dat men van het soldaatschap een ambt make en het goed betale; dan ook zal men goed werk gedaan hebben en zullen de krijdslieden niet langer geschuwd maar bemind en geteld worden, als zijnde zij de deftigste en trouwste bewaarders van onze vrije instellingen.

En dat men niet zegge: er zullen zich geene vrijwilligers aanbieden. Met de huidige inrichting neen; maar met geld koop men de hater, dus met geld en goede behandeling vindt men ook vrijwillige soldaten, zowel als tol- en ijzerwegbedienden.

Het vrijwilliger leger is dus veel mogelijk, en ook noodzakelijk, indien wij blijven willen wat wij zijn: een vrij volk van werkers en handlaars. Wel aan dan, Medeburgers, handen uit de mouwen!

Vaders, gedenk de toekomst uwer kinderen. Het Alteman Soldaat klopt aan de deur. Schaart U met ons onder de vlag der ware vrijheid NIEMAND GEDWONGEN SOLDAAT!

Jongelieden, voegt u bij de oudere, staat overal en ten allen tijde, de Maatschappij voor het Vrijwilliger Lezer ter zijde; gedenk dat het een strijd is voor u gestreden!

Vereenigt U! arm en rijk, groot en klein, jong en oud, uw aller steun behoeven wij voor de rechtveerdigste der zaken, voor de persoonlijke vrijheid: DE AFSCHAFFING DER WITTE SLAVERIJ.

Namens de Maatschappij: VOOR HET VRIJWILLIG LEGER. NIEMAND GEDWONGEN SOLDAAT.

De schrijvers, De schatbewaarder, De voorzitters. H. Baekx, J. Fockentjn, J. Van den Benden, J. J. Hellemans, C. Ommegeanck.

N. B. — Zij die ons willen ondersteunen, kunnen zich als lid laten opschrijven in het lokaal der Maatschappij GELIK, Morianstraat, of bij de leden van het bestuur. De jaarlijkse bijdrage is volgens belofte 1 tot 20 fr. — Grootere sommen worden in dank aangenomen.

In den loop van Januari, zal er eene groote openbare Meeting plaats hebben.

NIJEUWJAARSGIFTEN

aan Z. H. Leo XIII.

Bedrag der vorige lijst fr. 355,00 M. den abt De Garnier, Tongeren, » 10,00 De parochie van Wouteringen, » 18,00 M. Denis, pastoor te Lauw, » 10,00 Peter Baillien, id., » 2,50 Naamloos, » 1,00 M. den pastoor van Herstappe, » 10,00

scrijfen op volle vijfduizend daalders schat, het eigenhandig werk van Bach niet medegerekend; versta mij wel, mevrouw Helwig. In welk een lastige verhouding gij u door de vernietiging van den inderdaad onwaarderbaren schat hebt gebracht, tegenover de erven van Hisschsprung, is nog niet te overzien! Hij sloeg zich in de overmaat zijner opgewondenheid met de hand tegen het voorhoofd.

Ongeoorloofd! riep hij. Johannes, in dit oogeblik herinner ik u aan hetgeen wij eenige weken geleden samen besproken hebben; treffender bewijs van de waarheid mijner bewering kondt gij nooit krijgen!

De professor antwoordde niet. Hij was voor het raam gaan staan en zag in den tuin. In hoe ver de woorden zijns vriends hem tot nadenken brachten, kon hij alleen beslissen.

Een oogeblik scheen het alsof mevrouw Helwig begreep dat zij zich moedwillig eene reeks van onaangenaamheden op den hals gehaald had; hare houding verloor eensklaps de uitdrukking van oversterfbaar zelfvertrouwen en de spottende glimlach, waartoe zij zich gedwongen had, ging over in eene stuipstreek van den mond. Maar hoe zou ooit het ongehoorde geval kunnen plaats hebben, dat de groote vrouw in den toestand kwam over eenigen door haar gedaanen stap berouw te hebben?

Ik herinner u aan uw eigen vroeger gezegde, mijnheer de advocaat, hernam zij koel en ernstig; nu schrijft de overledene met volle recht zinneloosheid toe. Het zou mij niet moeilijk vallen overtuigen bewijzen bij te brengen. Wie zal mij dus overtuigen, dat zij die belachelijke prijschatting van die papieren niet in eenen aanval van waanzin geschreeven heeft?

M. den overste der Josephieten te Tongeren, » 20,00 M. Victor Lamine van Tongeren, » 10,00 M. J. Gopis van Tongeren, » 10,00 Naamloos id., » 10,00 M. Kraanen, id., » 10,00 Naamloos id., » 5,00 M. Vandendael-Bours id., » 10,00 De parochie Millen (v.), » 181,00

(1) LIJST DER PAROCHE MILLEN

PAROCHE MILLEN, DEKANAAT TONGEREN. En zie de sterre... ging hun voor tot dat zij kwam en stil stond boven de plaats, waar het kind was. En toen zij de sterre zag, verheugden zij zich met zeer groote vreugde. Math. II, 9, 10. Hadde aan Leo XIII, die voor ons de sterre is. Lumen in Geloof, welke ons tot Jesus leidt, en wiens leiding voor ons de bron is van allermeeste vreugde.

Swennen, pastoor, » fr. 20,00 H. Henrotte, broeders en zuster, » 15,00 Cornelis Liesens, » 5,00 Gerard Vrinids, » 10,00 Een lid van het genootschap H., » 2,50 Hart Thyske Thonon, » 1,00 Peters Peter, kath. onderwijzer, » 5,00 Froidmont A. secretaris, » 5,00 Froidmont Ida, » 1,00 Weduwe N. Coenegrachts, » 5,00 Louis Vrinids, » 5,00 H. De Wallef, » 5,00 Peter Froidmont, » 5,00 Debrus, » 2,50 Jan Lecoq, » 2,00 Kinderen Panlissen, » 5,00 Jemma van de Peperstraat, » 5,00 Jan Froidmont, » 2,50 Willem Lowette, » 5,00 Een S'Antoniuslid, » 1,50 M. A. Durlet, weduwe, » 4,00 Ter eere van den zwarter Koning, » 2,50 Mvr. de w' Hansen, » 25,00 Betje Vandenberg, » 1,00 Een ware Millenaar, » 2,00 Maria Swilleus, » 2,00 Willem Vrinids, » 2,00 De kinderen Delpoorte, » 10,00 E. Stassen, » 2,00 Antonius Galm, » 5,00 Jemad die hondt van koperen, » 1,50

maandag Een sinjoor buiten compagnie, » 5,00 Een schouwerter, » 4,00 G. Renier-Mercken, » 0,50 Louis Peters, » 1,00 Verscheidenen, » 11,50

Total fr. 181,00

Het geuzenblad staat vol bewondering voor de volgende woorden in den gemeenteraad uitgesproken door M. Barthels, voorzitter van het gerechtshof van Tongeren en liberale raadsheer: De katholieken hebben hunne vrienden genoemd, op onze beurt noemen wij de onze.

Deze woorden zijn alreeds in 't geheel niet op hunne plaats in den mond van eenen magistraat. Zij zijn het hier zooveel te minder; daar de geuzen M. Barthels medegereekd, begonnen met drie leeraars der teekenschool af te zetten, op dewelke niets te zeggen valt, om hunne vrienden te kunnen noemen.

En het is de eerste vertegenwoordiger van het recht te Tongeren, die zulke taal durft voeren!

Deze woorden zijn alreeds in 't geheel niet op hunne plaats in den mond van eenen magistraat. Zij zijn het hier zooveel te minder; daar de geuzen M. Barthels medegereekd, begonnen met drie leeraars der teekenschool af te zetten, op dewelke niets te zeggen valt, om hunne vrienden te kunnen noemen.

En het is de eerste vertegenwoordiger van het recht te Tongeren, die zulke taal durft voeren!

Het geuzenblad staat vol bewondering voor de volgende woorden in den gemeenteraad uitgesproken door M. Barthels, voorzitter van het gerechtshof van Tongeren en liberale raadsheer: De katholieken hebben hunne vrienden genoemd, op onze beurt noemen wij de onze.

Deze woorden zijn alreeds in 't geheel niet op hunne plaats in den mond van eenen magistraat. Zij zijn het hier zooveel te minder; daar de geuzen M. Barthels medegereekd, begonnen met drie leeraars der teekenschool af te zetten, op dewelke niets te zeggen valt, om hunne vrienden te kunnen noemen.

En het is de eerste vertegenwoordiger van het recht te Tongeren, die zulke taal durft voeren!

Maar alvorens deze beschuldiging de katholieken toe te werpen, zou M. Barthels ons wel moeten zeggen, welke liberale ambtenaar ooit door de katholieken afgezet werd, zolang als deze de meerderheid op het stadhuis gehad hebben. Dit is ook de vraag die M. Schaetens gesteld heeft: M. Barthels heeft niet geantwoord.

Dit onverdiend verwijt dat deze, met zooveel goeden trouw, zijne tegenstrevers naar het hoofd werpt, is slechts gedaan om tot verdediging te dienen aan de hatelijke vervolgingen en aan de lage politieke wraaknemingen waar wij het begin al van gezien hebben.

M. Barthels die de katholieken verwijt enkel hunne vrienden genoemd te hebben, moest zich den tijd eens trachten te herinneren, toen hij heel ootmoedig den steun van invloedhebbende katholieken kwam afbedelen, om de plaats van prokureur des konings te kunnen verkrijgen. De katholieken toonden zich zoo uitsluitend niet als M. Barthels; zij maakten dat hij de plaats bekwaam die hij verlangde. En ziedaar degene die heden aan de katholieken komt verwijten slechts hunne vrienden aan te nemen tot openbare ambten.

Aan die hem hebben doen noemen, — wij kennen dat wij van dit getal niet deel gemaakt hebben. — bewijst hij zijne dankbaarheid, met katholieken af te zetten, ondanks hunne verkregen rechten, van ambten die zij bekleeden, om deze kunnen aan geuzen te geven.

Het dulde zekerlijk geen uitstel, daar men de drie leeraars van klerikalismus verdacht, zoo maar wegzond zonder hen te kunnen vervangen. Om hen van kant te zetten schaft men de teekenschool af en men behooft te wederom opnieuw in te richten als men drie mannen van talent leest drie geuzen zal hebben om de plaats in te nemen.

Dit alles wordt in volle zitting van den gemeenteraad verteld, en het geuzenblad verzekert dat die woorden met handgeklap toegelicht werden!

Niet zelden hoort men hedendaags de onpartijdigheid van het recht in twijfel trekken. Eenige personen meenen, natuurlijk niet onrecht, een verschil te bespeuren in de handelwijzen der rechtshouders, volgens de politieke kleur van den betichte.

Dikwijls is, zegt men, voor de kleinste beuzeling de gendarmerie op de beenen en het onderzoek wordt met zooveel haast en zooveel zorg gedaan, om geen tijd te verliezen, de haren-mutsen de betichten of de geuzen in hun bed gaan verrassen om hen te ondervragen.

Andere malen, zoo verzekert men, verdwijnt deze koortsachtige naarstigheid en van eene overmaat van strengheid valt men in een overmaat van zachtmoedigheid, die juist daarom de eerlijke lieden schrik aan te jagen en de deugnieten gerust te stellen.

Het zou ons spijten het publiek te moeten gelijk geven in deze strenge en zonder twijfel onjuiste redeneringen. Maar als men den eersten magistraat van ons gerechtshof zich onoverhoeds in den strijd der partijen zit werpen, hoe dan nog het volk doen gelooven dat het Recht werkelijk op de oogen eenen blinddoek draagt die maakt dat het niet kan zien of het een vriend of eenen politieke tegenstrever voor zich heeft?

Toen wij, na de ballotering van 2^e November laatsleden, betrouden een magistraat van het recht zich onoverhoeds in den strijd der politieke partijen te zien werpen om alzo de ernst zijner gewichtige taak in verdenking te brengen, vond

deur vasthield; hij bood haar met eene buiging den arm en zeide vriendelijk en ernstig: Wilt ge mij vergunnen u naar het huis mijner moeder te geleiden?

— Hier is uwe plaats! klonk het plotseling luid en beslissend uit den mond des professors, die tot nog toe gezwegen had. Hij stond met fier opgeheven hoofd nevens Felicitas en hield hare rechterhand stevig in de zijne.

De jonge Frank week onwillekeurig terug; de beide mannen zagen elkander een oogeblik strak en uitdagend aan. In den blik, dien zij met elkander wisselden, lag niets van de kalme vriendschap die hen verbond.

— Ha, ha! bravo! Twee ridders te gelijk! dat is aardig! riep Adele met schellenlach; een koppie viel kletterend op den grond, en mevrouw Helwig, die haar anders om die onvoorzichtigheid scherp berispt zou hebben, zag het zelfs niet, en stond onbewogen van granschap en verbaring.

Het schijnt, dat ik mij vandaag bij herhaling op het verledene moet beroepen, begon de advocaat, luttel gergerd, na eene korte poos. Gij zijt u herinneren, Johannes, dat gij alle gezag als voel hebt neergelegd en mij ten volle het recht hebt gegeven tot hetgeen ik deed.

HET geheim der oude jufvrouw

(35° VERVOLG.)

Dat was een moeilijke toestand voor Felicitas. Daar zat de vrouw die door hare bekentenis verdacht gemaakt werd. Hoe dikwijls was er in oogeblikken van opgewondenheid een gevoel van wraklost tegen hare pijnijger in de ziel van het jonge meisje opgekomen. Dan had zij gedacht hoe aangenaam het haar zou zijn als zij dat hatelijke mensch ook eens zag lieden...

Nu had zij gelegenheid om haar leed te doen — om de groote vrouw te beschamen — haar van eene onwettige daad te overtuigen... Maar... hoe weinig had zij zich zelve, had zij den adel van haar eigen hart gekend — het was haar volstrekt onmogelijk zich te wreken... Zij zag naar hare vijandin, een blik als van eene tiegerin ontmoette den haren — zij liet zich hierdoor niet verschrikken.

Ik was er niet bij tegenwoordig toen de verzameling vernietigd werd en kan dus niet het minste getuigen, verklaarde zij, zoo vast en beslissend, dat de advocaat onmiddellijk inzag, dat hij geene verdere mededeelingen van haar te hopen had.

Deze handelwijze zou haar duur te staan komen, want thans brak het onweder los, dat tot hertoe dof rommelend boven haar hoofd gezeefd had. Mevrouw Helwig was opgestaan, zij steunde met hare handen op de tafel en hare oogen fonkelde uit het verbleekte gezicht.

— Eldradig schepsel! denkt gij, dat ge mij hebt te ontzien? riep zij met eene stem die van woede beedde. Daar gij denken dat ik roden heb

(Wordt vervolgd.)